

LÆRINGSPLAN FOR LEARNING KIDS – DANSK LC3 2022

INDHOLD

FORMÅL MED DANSK.....	2
INFORMATION OM ORDBLINDHED.....	4
OPBYGNING AF DANSKPROGRAMMET	8
Læs Sammen	8
Bevægelsesaktiviteter	9
Produktforløbet.....	9
Opbygning af produktforløbet	10
PROGRAM FOR DANSK PÅ LC3.....	12
Dag 1.....	13
Dag 2.....	19
BILAG 1: LÆS SAMMEN	25

FORMÅL MED DANSK

Her følger en introduktion til Lær for Livets formål med aktiviteter og indhold for danskfaget på camp.

I dansk på LC1 arbejder vi ud fra tre overordnede danskfaglige formål:

- Børnene træner at udtrykke sig mundtligt og på skrift
- Børnene træner at læse, forstå og samtale om teksterne de arbejder med
- Børnene får mere lyst til at lære og får faglige succesoplevelser

Det kan udfordre børn i faglige såvel som i sociale situationer, hvis de har svært ved at sætte ord på deres tanker, følelser og holdninger. Det arbejder Lær for Livet med at træne i dansk, matematik og Personlig Læring. I dansk arbejder børnene med at styrke og nuancere deres mundtlige- og skriftligsproglige kompetencer. Hermed skaber vi mulighed for, at de kan indgå på nye måder i undervisningen i deres hverdag, blive forstået af omverdenen og danne givende relationer.

Derfor arbejder vi med udviklingen af:

- Et mere præcist beskrivende danskfagligt sprog
- Større forståelse og inddragelse ved danskfaglige analyser
- Selvtillid og sprog til at kunne diskutere danskfaglige problemstillinger

Det centrale formål for dansk er at give børnene lyst og motivation til at indgå i læringssituationer, når de kommer hjem fra camp. Det sker ved at give dem succesoplevelser, pirre deres nysgerrighed og støtte dem i at finde deres bedste vej til at lære.

INFORMATION OM ORDBLINDHED

Når man er ordblind (dyslektiker), har man svært ved at lære at læse. Det er ikke nogen sygdom, og dysleksi er ikke defineret ved en enkelt psykologisk eller fysiologisk årsag. Langt de fleste tilfælde af dysleksi skyldes vanskeligheder med at få fat i de enkelte sproglyde (fonemer) i talt sprog. Det er disse enkeltlyde, der er grundlaget for skriften (bogstaverne). Ordblindhed kommer af vanskeligheder med at opdele sammenhængende tale i enkeltlyde – og med at få enkeltlyde til at smelte sammen til stavelser og ord. Dysleksi forekommer hyppigt sammen med en forsinket udvikling af sproget.

Ordblindhed forekommer hyppigere i nogle familier end i andre. Man ved, at arvelige faktorer har stor betydning. Ordblindhed skyldes hverken dårlig begavelse, synsvanskeligheder eller problemer med at kende forskel på venstre og højre. Der er ikke dokumenteret virkning af særlige træningsprogrammer for syn eller hukommelse, selv om de sælges over hele landet.

Vidste du, at:

- Ordblindhed er en faktor i alle fag
- At arbejde med børn med ordblindhed kræver overindlæring
- Ordblindhed hos børn med svag social baggrund er en skærpene omstændighed
- Ordblindhed rammer også socioemotionelt
- Ordblindetest må kunne bruges på børn, der kan fungere i undervisningen

Afledte konsekvenser af ordblindhed

Som ordblind har man mindre energi i sit sproglige og fonologiske center i hjernen. Børn med ordblindhed bruger energi på at læse og lære. Det gør børn uden ordblindhed ikke på samme måde. Derfor er det vigtigt, at de voksne bruger børnenes hjælpemidler til at understøtte børnenes arbejde med læsning og faglig tilegnelse. Det er vigtigt, at vi voksne ved, at:

- Afkodning og teknisk læsning tager alt energien ud af læseoplevelsen. Hvis vi er koncentreret om at afkode, optager vi ikke ny viden, fordi vores hjerne bruger energi på at afkode. Det betyder, at barnet ikke har tid til at sætte forforståelsen i spil samt optage ny viden.
- Derfor vil barnet kun have begrænset overskud til at forstå det, barnet læser og lærer af teksten.
- Barnets ordblindhed kan få en afsmittende effekt:
  - Forståelsvanskeligheder og begrænse barnets ordforråd
  - Langsom benævnelse, det vil være svært for barnet at få hurtigt fat på ord i sit ordforråd
  - Begrænse barnets sproglig korttidshukommelse

Normale læsere	Ordblinde læsere
<ul style="list-style-type: none"> • Lagrer ortografiske repræsentationer af hele ord • Ortografiske repræsentationer = læseren har hukommelse for rækkefølgen af de bogstaver og lyde, som det enkelte ord består af • Når læsningen er automatiseret, vil alle lydene i det enkelte ord være forbundet med bogstaver i hukommelsen og genkendelsen	<ul style="list-style-type: none"> • Har en usikker genkendelse af hele ordet • Skyldes fonologiske vanskeligheder, der forårsager en usikker lagring af ordets ortografiske repræsentationer • Genkendelse af kendte ord bygger ofte på få kendetegn fx tilfældige bogstaver eller et visuelt mønster • Kompensation: genkendelse af betydningsdele og morfemer

Brug af hjælpemidler

I Lær for Livet skal *alle* opleve, at de kan være med, og det er vigtigt, at alle børn får lov til at udtrykke sig ud fra deres egne forudsætninger. Derfor er det vigtigt, at vi understøtter børnene i at bruge hjælpemidler, men det er vigtigt, at vi først afdækker, om barnet har de nødvendige forudsætninger for at bruge hjælpemidlerne. Det er vigtigt, at der skabes et miljø, hvor børn der bøvler med ordblindhed føler tryk i at bruge deres hjælpemidler og ikke oplever det som stigmatiserende.

Læseforståelse i fokus

Hvis barnets sprogforståelse og ordforråd ikke udvikles, kan barnet ikke skrive eller læse tekster, der afspejler dets klassetrin. I Lær for Livet arbejder vi derfor på at styrke og understøtte udviklingen af barnets sprogforståelse. Det gør vi ved, at:

- Styrke barnets viden om verden gennem arbejde med: forforståelse, nysgerrighed og sociosocial baggrund
- Stimulere barnets videbegærlighed og lyst til at lære
- Øge barnets teksttypekendskab og strategier til at læse teksttypen fx manualer og skønlitteratur
- Have fokus på at identificere før-faglige ord
- Have fokus på at identificere fagord

Forskellige typer af ordblindhed

Det er vigtigt at vide, at ordblindhed kan aflede forskellige konsekvenser, og hvad forskellige udtryk alt efter barnets omstændigheder. Derfor skal de voksne altid være nysgerrige på, hvordan det enkelte barn påvirkes af ordblindheden – dermed kan vi hjælpe barnet mest hensigtsmæssigt!

Det kræver yderligere testning at vurdere den enkeltes profil

- Personer kan have vanskeligheder med sprogforståelseskomponenten i læsning, men de har ikke nødvendigvis problemer med ordlæsningen.
- Problemet for disse personer er at skabe mening og sammenhæng i de tekster, de læser.
- Vanskeligheder med sprogforståelsen ses ofte hos hyperlektikere (som ofte har en anden diagnose som fx autisme) og personer med dansk som andetsprog eller fremmedsprog. Koncentrations og opmærksomhedsproblemer. Ikke-bogligt hjem.
- De har ofte et begrænset ordforråd, men det kan også skyldes problemer med de mere avancerede komponenter i sprogforståelsen (Ibid.).

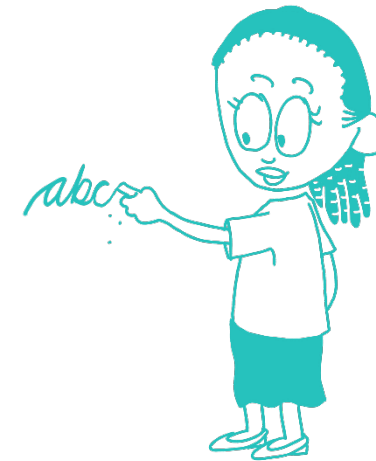

OPBYGNING AF DANSKPROGRAMMET

Her følger en beskrivelse af de forskellige aktiviteter dansk består af.

Danskprogrammet bygger på tre elementer:

- 1) Læsetræning gennem Læs Sammen
- 2) Bevægelsesaktiviteter
- 3) Produktforløb

Læs Sammen

Læs Sammen er struktureret og differentieret læsetræning, og hver dag starter med 45 minutters Læs Sammen. Børnene inddeles i små grupper på baggrund af læsesamtaler (LIX-målinger) og læser sammen med en voksen i den samme bog. Hver voksen vil være ansvarlig for 2-3 børn, der læser sammen. De uddannede lærere knyttes til de grupper, der har størst behov for støtte.

Læsningen er bygget op om *før læsning, under læsning og efterbehandling af det læste* (Læs mere om dette i Bilag 1). Det kan være gavnligt at læse den samme bog to gange, hvis det giver mening i forhold til børnegruppen. Bøgerne udvælges med henblik på både at udfordre børnene på rette LIX-niveau og at skabe gode læseoplevelser. Samtidig er det også vigtigt at lade børnenes interesser styre bogvalget. Hvis barnet interesserer sig meget for dyr, så vælg en bog om dyr på LIX 7, selvom barnet læser på LIX 10.

Det er vigtigt at gøre læseoplevelsen hyggelig for børnene ved fx at sætte jer udenfor, hvis det er godt vejr eller finde en blød sofa i en af zonerne, som I kan sidde i. Læs mere om Læs Sammen i bilag 1.

Bevægelsesaktiviteter

Formålet med bevægelsesaktiviteterne er at skabe engagement og inddrage andre læringsstile. Her trænes samarbejde, motorik og faglige pointer gentages. Bevægelsesaktiviteterne har til formål at være underholdende, anderledes og inspirere børnene til at opdage, at man kan lære på mange forskellige måder. Når bevægelsesaktiviteten udføres, kan der skrues op og ned for arousalniveauet, alt efter hvad børnegruppen har behov for den pågældende dag.

Produktforløbet

Produktforløbet har fokus på at skabe nysgerrighed omkring læring ved, at vi sammen med børnene stiller skarp på deres udvikling i det første år i programmet samt træner børnene i at sætte sprog på deres proces.

På LC3 skal børnene arbejde med oplevelser fra camp ved at undersøge og genkalde sig erfaringer for at styrke deres åbne tankesæt og hukommelse. Dertil skal børnene arbejde med formidling og afsender-modtager forhold. I dette forløb skal børnene bruge billeder til at udtrykke deres oplevelser og refleksioner herover, og derefter koble tekst på disse billeder. Intentionen er at styrke børnenes kommunikative evner og hermed skabe en større sikkerhed i at udtrykke sig nuanceret og præcist om bl.a. egne erfaringer og kompetencer.

Forløbets proceselementer er beskrevet nedenfor og bliver udfoldet under den enkelte dag i danskplanen:

- Børnene bliver bedre til at nuancere deres sprog, når de kommunikerer mundtligt og skriftligt gennem behandlingen af fokusområdet 'erfaringer'.
- Børnene træner at bruge forskellige modaliteter til at understøtte deres budskab fx billeder, lyd og tekst
- Børnene udvikler større indsigt i egne reaktioner og følelser samt, hvordan de bruger de erfaringer de gør sig og ud af signifikante erfaringer, få nye strategier i deres hverdag, både personligt og fagligt.
- Børnene udvikler afslutningsvis et produkt, som behandler fokusområdet 'erfaringer'. Børnene viser deres produkter til hinanden i små grupper og til de voksne.

Opbygning af produktforløbet

Børnene skal lave et produkt, hvorigennem de reflekterer over og beskriver deres 'rejse' gennem deres første år i Lær For Livet. Igennem forskellige kreative produktioner skal børnene omsætte deres erfaringer og oplevelser. Følgende er et samlet overblik over produktforløbet. Hver del er yderligere forklaret og uddybet i danskplanen under den enkelte dag.

	Sprogdidaktisk situation	Praksis
Dag 1	<p>Formål: Børnene skal arbejde med at genkalde sig erfaringer og oplevelser fra deres først år i Lær for livet. Sammen skal de reflektere over den læring der ligger i de erfaringer, de har gjort sig på camp.</p> <p>Genkaldelse af erfaringer Sammen skal børnene aktivere deres langtidshukommelse. Børnene udvider deres perspektiver og sprog for, hvad de har lært og oplevet ved fælles genkaldelse af erfaringer. Derigennem kan børnenes tænkesæt styrkes og tilbyde dem et mere nuanceret blik på deres egen læring og udvikling.</p>	<p>Børnene arbejder undersøgende med begrebet 'erfaring'.</p> <p>Børnene indgår i øvelser og samtaler om <i>hvad</i> en erfaring er, og hvorfor det er vigtigt, at stille skarp på de oplevelser og aktiviteter, de har gennemgået i deres første år i Lær for Livet.</p> <p>Børnene bliver præsenteret for moodboard som en kreativ udtryksform. Moodboards kan bruges som alternativ til brainstorm, en arbejdsform, som flere af børnene vil være kendt med.</p> <p>Alle børn laver et moodboard på iPad eller som planche:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paint eller Canva på iPad • Planche på karton
Dag 2	<p>Formål: Børnene skal arbejde med at selektere og udvælge signifikante erfaringer, der har været med til at skabe nye stier i hjernen.</p>	<p>Børnene arbejder videre med at undersøge begrebet 'erfaring'.</p> <p>Børnene skal udvælge og formidle en konkret erfaring gennem følgende formudtryk:</p>

Formidling/sprogliggørelse af erfaringer (og læring)

Børnene skal individuelt eller i par arbejde med at udvælge en erfaring, der har banet vejen for, at en ny sti i hjernen er blevet synlig og/eller gået. Med afsæt i en udvalgt erfaring skal børnene formidle en kort fortælling, hvor der er fokus på erfaringen, hvorfor denne erfaring står tydelig frem for barnet og hvilken læring erfaringen har banet vejen for.

- **Brev:** Et brev til en selvvalgt person - en mormor, en klassekammerat eller en fiktiv person. Hvis barnet vælger at skrive et brev, skal de også vælge hvem det er til, for at få et mere klart formål med produktet. Barnet kan vælge at skrive på iPad eller på brevpapir.
- **Tegneserie:** Hvis barnet vælger at lave en tegneserie, kan barnet vælge imellem forskellige tegneserieskabeloner. Til tegneserien kan børnene både tegne selv eller klippe billeder ud fra blade og magasiner.
- **Interview:** Hvis barnet vælger at lave et interview, skal barnet sammen med et andet barn eller en voksen følge interviewguiden. Først udfyldes interviewguiden af barnet med ord og/eller tegninger, derefter gennemføres interviewet. Interviewet optages.

Børnene vælger selv om de vil skrive et brev, lave en tegneserie eller en lydfortælling. Alle processer starter med inspiration fra moodboardet.

Det er også en mulighed, at barnet arbejder videre med moodboard og gør det til sit produkt.

VIGTIGT! Alle produkter skal samles ind eller tages billede af. Det er trænerens ansvar at sørge for at alle børnenes produkter er gemt på iPaden, samlet fysisk ind eller at der er taget et billede af produktet.

PROGRAM FOR DANSK PÅ LC3

Her følger en introduktion til indholdet for dansk på LC3. Først kan du læse om **Læs Sammen**, som er et dagligt programpunkt.

Hver dag indledes med en hyggelig læsestund, hvor alle børn træner deres læsning sammen med en voksne. Det er vigtigt, at barnet frem for alt trænes i at være med i litteratursamtaler og reflektere over det de læser gennem før læsning, under læsning og efterbehandling af det læste.

08.30-09.15	<p>Læs Sammen</p> <p><u>Formål</u>: at styrke børnenes læse kompetencer og refleksion.</p> <p><u>Hvor</u>: Et fast sted, som den voksne udvælger sammen med læsegruppen</p> <p><u>Hvad</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genbesøg inddelingen af børnene ift. læsegrupper med udgangspunkt i LIX-målingen. • Genbesøg fordelingen af voksne ift. læsegrupperne og aftal, hvor I går hen med børnene.<ul style="list-style-type: none"> ○ Den voksne udvælger et bogsæt, som er afstemt efter børnenes LIX og interesser. ○ Læsegruppen samles og sætter sig et sted, hvor der er ro og hyggeligt. ○ Afstemt efter læsegruppens behov medbringer den voksne whiteboards og tuscher, alfabetbogstaver samt de valgte bøger og tilsvarende læseguides (findes i Læs Sammen mappen).	<ul style="list-style-type: none"> • Bogsæt • Læseguides • Whiteboards og tuscher • Alfabetbogstaver
-------------	---	---

Dag 1		
09:45-12:00		
Tid	Programpunkt	Materialer
09:45-09.50	<p>Introduktion og dagens formål med dansk</p> <p><u>Formål:</u> Børnene bliver tjekket ind i læringsbåndets rammer.</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De voksne introducerer sig selv kort • Fortæl lidt om hvad det vil sige at have dansk på camp • Gennemgå dagsprogrammet med piktogrammer • Gennemgå mål for læringsaktiviteterne • Læringsintentionen for i dag: <ul style="list-style-type: none"> ○ Jeg har trænet min forståelse af erfaringer, og hvordan jeg lærer ad de oplevelser jeg gør mig ○ Jeg har trænet mit åbne tankesæt og min hukommelse ○ Jeg har lavet et moodboard, som jeg kan bruge som inspiration til at fortælle om mit første år i Lær for Livet ○ Jeg kan bruge forskellige virkemidler (billeder, ord, tal), til at formidle en erindring 	<ul style="list-style-type: none"> • Piktogrammer • Humørtavle til tjek-ind
09:50-10.30	<p>Bevægelsesaktivitet: Huskespil</p> <p><u>Formål:</u> Børnenes genkalder sig aktiviteterne fra LC1 og LC2 gennem en legende tilgang.</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov. Det er ideelt, at aktiviteten foregår udenfor eller i flere store lokaler. Vær opmærksom på, at der kun skal være 8-10 LK i hver gruppe, og der er derfor brug for flere steder at være. Sørg for at koordinere med alle danskhold, så ingen står og tror de skal være samme sted.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Memorykort med billeder • 4 kegler til afmærkning af bane • Lommeterning med gangarter

Forberedelse:

- Træneren inddeler på forhånd børnene i grupper á 3-5.
- Træneren beslutter hvilken gruppe, der spiller mod hinanden samt hvilke(n) voksen der går med.
- Træneren fordeler sammen områder til at spille på mellem hinanden. Vær opmærksomme på, at der kommer til at være mange grupper i gang på samme tid, og at I ikke skal spille klods op ad hinanden.
- Træneren finder memory-kort frem til hver gruppe á og sørger for, at de(n) voksne som går med gruppen ved hvor kortene er, hvilke børn der er i gruppen, og hvor de skal spille.
- Træneren skriver grupper og spilleområde på tavlen før børnene kommer ind i klassen.

Hvad:

- **Træneren instruerer aktiviteten.**
- **Børnene skal gennem leg have aktiveret deres erfaringer/erinding fra aktiviteter på LC1 og LC2**
  - 1-2 voksne går med grupperne ud til spilleområdet.
  - Den voksne lægger billedkortene ud på jorden. En kegle placeres ca. ti skridt væk på hver side af kortene, for at markere, hvor holdene skal stå på hver deres side af kortene.
  - Grupperne skiftes nu til at to børn fra samme gruppe løber hen og vender et kort hver. Hvis kortene matcher må de tage dem med tilbage til gruppen. Hvis de ikke matcher vender de dem om igen og løber tilbage. Derefter skifter turen til den anden gruppe.
  - Sørg for at alle børn for mulighed for at løbe hen og vende et kort.
  - Differentiere eventuelt gangarten ved at bruge lommeterningen. Børnene slår med lommeterningen, der diktere gangarten fx hink eller krappegang.
  - Når alle kort er vendt og matchet er spillet færdigt.
  - Gruppen med flest par vinder.

10:30-10:45	<p>Gøgl og snacks</p> <p><u>Formål:</u> Alle børnene får bevæget sig og oplever et skifte i aktiviteternes intensitet.</p> <p><u>Hvor:</u> Udenfor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Forskellige gøglersager
10.45-11.30	<p>Produktarbejde: Skab et moodboard</p> <p><u>Formål:</u> Børnene arbejder videre med at genkalde sig aktiviteterne fra LC1 og LC2, nu gennem et kreativt formsprog. Børnene introduceres til forskellige typer af moodboards, så de kan få en fornemmelse af, hvordan de kan skabe deres egen visualisering af deres erfaringer på camp.</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p> <p>Forberedelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Træneren fordeler børnene i mindre grupper med voksne og sørger for, at de voksne ved hvem de skal være sammen med. Genbrug gerne gruppedelingen fra tidligere øvelser. • Alle voksne sørger for at vide, hvordan man laver et moodboard på ipad, og hvor materialerne til et fysisk moodboard er. • Træneren hænger eksempler på moodboards op, så alle kan se og tilgå eksemplet. <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Præsentation af et moodboard Det er vigtigt, at de voksne har lavet eksempler på moodboards så disse kan tjene som eksempler, hvis dette ikke kan nås, skal børnene præsenteres for et andet eksempel fx video eller billeder. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eksempler på moodboard • Ipad • Planchepapir (stort karton) • Blade og magasiner • Lim • Sakse

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Alle børn skal vælge, hvordan de vil lave deres moodboard: <ul style="list-style-type: none"> - Ipad, hvor børnene kan lave deres moodboard i Paint eller Canva - Planchepapir, hvorpå børnene påklitrer billeder/udklip og/eller former tekst ○ Træneren følger op på de børn, der ikke får valgt eller som har svært ved at vælge. ● Børnene laver deres eget moodboard med afsæt de erfaringer og oplevelser, der har haft på camp <ul style="list-style-type: none"> ○ De voksne sætter sig i mindre grupper, som er aftalt på forhånd, med børnene og har alle materialerne med. ○ Snak med børnene om huskespillet: <ul style="list-style-type: none"> - Hvilke brikker vendte jeres gruppe i huskespillet? - Hvilke af aktiviteterne var sjove - hvorfor? - Hvilke aktiviteter var udfordrende - hvorfor? - Hvad er du blevet bedre til det seneste år - hvorfor? - Hvornår er det vi siger ENDNU - hvorfor? - Hvad er et åbent tankesæt og hvordan har du trænet dig? - Hvad har været det bedste ved at blive en del af Lær for Livet? ○ Den voksne genintroducerer moodboard, og undersøger eksemplet sammen med gruppen. ○ Den voksne hjælper børnene med at tænke over, hvilke billeder der passer til det, som børnene har erfaret på camp. Husk at tage afsæt i de svar gruppen netop har givet. ○ Slut af med at fortælle mulighederne for produktarbejde i morgen. Den voksne fortæller børnene om i morgen, hvor de med afsæt i deres moodboard skal formidle deres erfaring fx i et brev eller en tegneserie. Det er vigtigt, at produktet får et formål, og at barnet laver det med henblik på at formidle sin tid i Lær for Livet enten til en bestemt person eller med henblik på at formidle en bestemt succes eller lignende. 	
--	--	--

11.30-11.45	<p>Bevægelsesaktivitet: Ståtrold</p> <p><u>Formål:</u> Børnene samles og fællesskabet på zonen styrkes gennem leg.</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Træneren instruerer aktiviteten: <ul style="list-style-type: none"> ○ En person er fanger. ○ Bliver man fanget, skal man sætte sig og vente på, at en anden person kommer og sætter sig ved siden af. ○ For at blive befriet skal hver person fortælle noget de har lavet på LC 1, 2 eller 3. Derefter er begge personer levende og med i legen igen. 	
11:45-11:55	<p>Tak for i dag + en stjerne og et ønske</p> <p><u>Formål:</u> Børnene kan sætte ord på, hvad de har trænet i dansk, og hvad de fortsat gerne vil øve sig på.</p> <p><u>Lokation:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sæt noget hyggeligt musik på. • Instruer børnene i at tegne noget, de har lavet eller lært i dansk. <ul style="list-style-type: none"> ○ Hvilken af øvelserne var sjov/interessant - hvorfor? ○ Skriv med dine egne ord eller tegn, hvilken erfaring fra camp, der står klarest for dig? ○ Skriv med dine egne ord eller tegn, hvad en erfaring er? 	<ul style="list-style-type: none"> • Farveblyanter • Papir • Planche med STJERNE og ØNSKER • Post its i gul og blå

	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene skal udfylde 'stjernen' og 'ønsket'. Børnenes sedler hænges op ved de matchende plakater. <ul style="list-style-type: none"> ○ Stjernen repræsenterer en ting børnene synes, at de har lært i dag. ○ Ønsket repræsenterer en ting børnene gerne vil øve sig på/blive bedre til indenfor temaet. • Kig gerne på læringsintentionen for dagen og/eller børnenes tegninger og brug dem som inspiration til 'stjernen' og 'ønsket'. 	
11:55-12:00	<p>Feedback på dagens program</p> <p><u>Formål:</u> Børnene kan reflektere over, hvilke læringsaktiviteter der fungerer godt for dem.</p> <p><u>Lokation:</u> Zonerum</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Når børnene tjekker ud fra dansk, sætter de deres navneskilt på den læringsaktivitet på dagsprogrammet, som de syntes var mest interessant. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dagsprogrammet • LK's navneskilte

Dag 2		
09:45-12:00		
Tid	Programpunkt	Materialer
09:45-09.50	<p>Introduktion og dagens formål med dansk</p> <p><u>Formål:</u> Børnene bliver tjekket ind i læringsbåndets rammer.</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De voksne introducerer sig selv kort • Fortæl lidt om hvad det vil sige at have dansk på camp • Gennemgå dagsprogrammet med piktogrammer • Gennemgå mål for læringsaktiviteterne • Læringsintentionen for i dag: <ul style="list-style-type: none"> ○ Jeg har trænet mit åbne tankesæt og min hukommelse ○ Jeg kan sætte ord på mine erfaringer ○ Jeg kan lave en fremstilling af en specifik erfaring i form af et brev eller en tegneserie 	<ul style="list-style-type: none"> • Piktogrammer • Humørtavle til tjek-ind
09:50-10.30	<p>Produktarbejde: Formidling af en erfaring</p> <p><u>Formål:</u> Børnene træner sprogliggørelse og formidling af konkrete erfaringer.</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ipad • Planchepapir (stort karton) • Blade og magasiner • Lim • Sakse • Papir • Blyant • Brevpapir • Tegneserieskabelon

	<p><u>Forberedelse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Træneren sørger for, at de voksne ved hvilke børn de skal være sammen med, og at de ved hvor deres materialer/moodboards fra dagen før er. • Træneren skriver grupperne og hvor de skal være op på tavlen, inden børnene kommer ind i zonerummet. Skriv det også selvom I måske vælger at gå direkte ud i grupper, så kan både voksne og børn altid vende tilbage til zonerummet og tjekke, hvor de skal være. <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Træneren instruerer aktiviteten. • Børnene skal skabe et produkt, hvorigennem de formidler en konkret erfaring fra camp og dermed sætter ord på en læringsituation, som har skabt stier i barnets hjerne. <ul style="list-style-type: none"> ○ En voksen sætter sig i mindre grupper med børnene og har alle materialerne med. ○ Undersøg sammen med børnene moodboards fra dagen før og snak evt. om hvilke billeder børnene har valgt og hvorfor. ○ Børnene kan også kigge på aktiviteterne på memorykortene og vælge en af dem, som de gerne vil fortælle om. ○ Børnene vælger hvilken produktform, de gerne vil benytte til at formidle deres erfaringen igennem: <ul style="list-style-type: none"> - Tegneserie - Brev - Eller fx en lydfortælling, hvor barnet beretter om sin erfaring ○ Den voksne guider dem i at formidle hvad de har lært. ○ Børnene kan arbejde selvstændigt eller i par. 	
10:30-10:45	<p>Stikbold og snacks</p> <p><u>Formål:</u> Alle børnene får bevæget sig og oplever et skifte i aktiviteterens intensitet.</p> <p><u>Hvor:</u> Udenfor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bold • Kegler

10.45-11.15

Produktarbejde: Formidling af en erfaring

Formål: Børnene træner sprogliggørelse og formidling af konkrete erfaringer.

Hvor: Afstemt efter zonen og gruppernes behov.

Hvad:

- Træneren instruerer aktiviteten.
- **Børnene skal skabe et produkt, hvorigennem de formidler en konkret erfaring fra camp og dermed sætter ord på en læringssituation, som har skabt stier i barnets hjerne.**
  - En voksen sætter sig i mindre grupper med børnene og har alle materialerne med.
  - Undersøg sammen med børnene moodboards fra dagen før og snak evt. om hvilke billeder børnene har valgt og hvorfor.
  - Børnene kan også kigge på aktiviteterne på memorykortene og vælge en af dem, som de gerne vil fortælle om.
  - Børnene vælger hvilken produktform, de gerne vil benytte til, at formidle deres erfaringen igennem:
    - Tegneserie
    - Brev
    - Eller fx en lydfortælling, hvor barnet beretter om sin erfaring
  - Den voksne guider dem i at formidle hvad de har lært.
  - Børnene kan arbejde selvstændigt eller i par.

VIGTIGT! Alle produkter skal samles ind eller tages billede af. Det er trænerens ansvar at sørge for at alle børnenes produkter er gemt på Ipaden, samlet fysisk ind eller at der er taget et billede af produktet. HUSK AT NOTER INDSAMLINGSSTATUS I LÆRING- OG TRIVSELS DOKUMENTATION.

- Ipad
- Planchepapir (stort karton)
- Blade og magasiner
- Lim
- Sakse
- Papir
- Blyant
- Brevpapir
- Tegneserieskabelon

11.15-11.45	<p>Fernisering for zonen</p> <p><u>Formål:</u> Børnene fremviser deres produkter for hinanden.</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Træneren instruerer aktiviteten. • Børnene præsenterer deres produkter for hinanden og understøtter hinanden gennem feedback. <ul style="list-style-type: none"> ○ Træneren repeterer, hvordan vi giver feedback ved brug af burgermodellen. ○ Børnene fremviser på tur deres produkt. ○ Når et produkt er blevet fremvist, giver træneren og de andre børn feedback efter burgermodellen. Træneren kan også forud for præsentationen af et produkt udvælge, hvem der skal give feedback. ○ Når et barn har fremvis produktet må barnet vælge en sang, som zonen skal lave stopdan til. ○ Herefter gentages processen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Burgermodellen • Højtaler
11:45-11:55	<p>Tak for i dag + en stjerne og et ønske</p> <p><u>Formål:</u> Børnene kan sætte ord på, hvad de har trænet i dansk, og hvad de fortsat gerne vil øve sig på.</p> <p><u>Lokation:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Farveblyanter • Papir • Planche med STJERNE og ØNSKER • Post its i gul og blå

	<p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sæt noget hyggeligt musik på. • Instruer børnene i at tegne noget, de har lavet eller lært i dansk. <ul style="list-style-type: none"> ○ Hvilken af øvelserne var sjov/interessant - hvorfor? ○ Skriv med dine egne ord eller tegn hvad der har været sjovt/interessant ved at arbejde med erfaringer på LC3? • Børnene skal udfylde 'stjernen' og 'ønsket'. Børnenes sedler hænges op ved de matchende plakater. <ul style="list-style-type: none"> ○ Stjernen repræsenterer en ting børnene synes, at de har lært i dag. ○ Ønsket repræsenterer en ting børnene gerne vil øve sig på/blive bedre til indenfor temaet. • Kig gerne på læringsintentionen for dagen og/eller børnenes tegninger og brug dem som inspiration til 'stjernen' og 'ønsket'. 	
11:55-12:00	<p>Feedback på dagens program</p> <p><u>Formål:</u> Børnene kan reflektere over, hvilke læringsaktiviteter der fungerer godt for dem.</p> <p><u>Lokation:</u> Zonerum</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Når børnene tjekker ud fra dansk, sætter de deres navneskilt på den læringsaktivitet på dagsprogrammet, som de syntes var mest interessant. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dagsprogrammet • LK's navneskilte

BILAG 1: LÆS SAMMEN

Herunder uddybes formålet og metoden for Læs Sammen.

Børnene inddeles i små grupper ud fra LIX-målinger, som laves de første på dage på camp. Bøgerne udvælges som udgangspunkt af den danskansvarlige efter børnenes niveau, men det er samtidig vigtigt, at børnene finder bøgernes emner interessante. Det er nemmere for børnene at tilegne sig nye ord og begreber, når de arbejder med en tekst der er meningsfuld for dem.

Fordele ved Læs Sammen:

- Børnenes progression bliver tydelig og kan følges ved at sammenligne deres LIX-målinger fra tidligere camps.
- Mange børn aktiveres på samme tid.
- Børnene øver sig i at reflektere over det læste og træner læsestrategier.

Proces for Læs Sammen

Processen er bygget op om *før, under og efter læsningen*. Se også eksemplerne på *Læseguide* og *Læsekort* nedenfor.

De yngste: De svageste læsere vil have brug for guidning og støtte, både til at læse og til at forstå det læste. Der er en konkret læseguide til hver bog, som den voksne kan vælge at bruge som inspiration forud for læsning med børnene.

De ældste: Jo stærkere et barn er til at læse, jo mindre er behovet for guidning og struktur. Vi har stadig fokus på at arbejde med læsestrategier og den voksne kan vælge at tage udgangspunkt i et læsekort, der tilbyder børnenes frilæsning struktur.

Før læsning:

Bogen undersøges sammen med barnet med henblik på at skabe nysgerrighed og interesse for bogen. Der snakkes om forventninger og forforståelse for at kunne gætte hvad bogen handler om. Der kigges bl.a. på bogens titel, billeder og ord.

De yngste: Der vil eventuelt være tid til at læse mere end én bog.

De ældste: Børnene læser ikke en hel bog hver gang, men derimod et kapitel eller et afsnit. Tal derfor om kapitlets titel, hvad der skete i sidste kapitel osv. inden I går i gang med at læse.

Under læsning:

Først læser den voksne bogen/kapitlet højt for børnene. Bagefter læser børnene selv bogen/kapitlet. Det er vigtigt at opmuntre børnene undervejs og give dem god tid til at læse. Vær konkret Fx "Godt, at du prøvede at læse ordet igen".

De yngste: Den voksne peger på ordene under sin oplæsning og opfordrer børnene til at gøre det samme, når de læser.

De ældste: Nogle af de ældste børn kan også have brug for pege mens de læser, så foreslå samme teknik ved behov. Fx hvis du observerer at barnet snubler meget over ordene.

Efter læsning:

Den voksne stiller barnet spørgsmål. Fx handlede bogen om det forventede? Hvorfor og hvorfor ikke? Den voksne dykker ned i teksten sammen med børnene ved at hjælpe med at lede efter konkrete ord/sætninger, der be- eller afkræfter deres forventninger.

De yngste: Find nøgleord i bogen, som børnene skal skrive med tusch på tavlen, stave med magnetbogstaver og/eller tælle hyppigheden af i bogen.

De ældste: Snak om bogens samtid med henvisning til kulturelle begivenheder og brug danskfaglige begreber som metaforer, billedsprog og ordsprog.

Forberedelse

Din vigtigste opgave som voksen er at motivere barnet til at læse og hjælpe med at udvikle læsestrategier. Det er også vigtigt, at du skaber en positiv læseoplevelse ved at gøre de fysiske rammer hyggelige for børnene. Det kan være at sidde udenfor eller i en blød sofa og drikke te samtidig.

I forberedelsestiden evalueres læsegrupperne: Passer læseniveauet til børnene? Fungerer børnene sammen med en voksen? Er der et barn, der har brug for noget andet?

De yngste: Det kan være en god idé at øve sjove stemmer til oplæsningen.

De ældste: Det kan være en god idé at sætte sig ind i samtiden og finde gode eksempler i teksten på ordsprog, metaforer, sammenligninger og/eller historiske henvisninger.

Efter hver gang er det vigtigt, at den voksne får indsamlet al materiale og lægger det i de rette kasser.

De ældste: Hos de ældste børn arbejdes med at huske indholdet af det læste og finde 'spor' i teksten. Dvs. Informationer i teksten, der giver svar på dybere spørgsmål i teksten, men som kan findes både på linjen, mellem linjerne og bag linjerne. Derfor arbejdes der med at børnene opnår bevidsthed om disse tre typer af læsning:

At læse på linjerne: at læse svaret direkte i teksten.

At læse mellem linjerne: at analysere sig frem til et svar ved at koble forskellige læste informationer.

At læse bag linjerne: at fortolke og vurdere teksten.

Materialer til Læs Sammen

- En mappe med:
  - En lamineret læseguide
  - Bøger (OBS på antal børn i gruppen alle skal have en bog)
- En tavle pr. barn
- En whiteboardtusch pr. barn

Herunder ses eksempler på en læseguide og et læsekort, som vil være tilpasset den enkelte bog på camp.

LÆSEGUIDE

Før selvstændig læsning

1. Forudsig handlingen: Lad børnene forudsige hvad historien handler om. Brug forsiden og bagsiden. Kig på billederne, farverne og forfatteren. Skab nysgerrighed for bogen.
2. Læsning: Læs bogen/dele af afsnittet højt, så børnene hører sproget.
3. Udvid ordforrådet: Vælg en central sætning fra bogen. Læs den højt, og tal om hvad den betyder.
4. Træning af strategier: Tal med børnene om, hvad man kan gøre, hvis man finder et ord, man ikke forstår eller hvis man går i stå.

Den selvstændige læsning

1. Børnene læser højt på skift eller selvstændigt.

Efter selvstændig læsning

1. Udvikling af refleksioner og læseforståelse: Tal med børnene om handlingen. Hjælp dem til at undersøge teksten og finde eksempler ved at spørge: 'Find den sætning i teksten, der...' eller 'Find det afsnit i historien, der...'
2. Stavning og ordforråd: Børnene finder nøgleord i historien. Børnene skriver ordene på tavlen. De kan også lave flashcards med nye ord.
3. Læsning og skrivning: Find på korte meddigtningsopgaver, så børnene kan bringe læsningen videre.

LÆSEKORT

Før læsning

1. Tekstens opbygning: Hvad kan vi se? Hvad betyder det vi ser? Er der noget, vi skal have slået op, så vi bedre kan forstå alt det, vi ser?
  - Titlen
  - Forfatteren
  - Læseformålet (for at lære, for at gøre, for at opleve)
  - Teksttype
  - Overgenre (fiktion, fakta, blandet)
  - Undergenre

Under læsning

1. Læs med læseformålet for øje
2. Når du støder på et ord, du ikke kender, så skriv det ned i dine noter, så du kan slå det op bagefter
3. Led efter spor i teksten, når du læser

Efter læsning

1. Få overblik over teksten: Hvem, hvad, hvor, hvornår, hvorfor og hvad så?
2. Arbejd med læseformålet: Hvilke spor kan vi se i teksten?
3. Arbejd med ordforrådet: Slå ord op